

Dr. Tarpai Lajos Tamás*

Okosan zárjuk le a bankszámlánkat, ha nem akarunk újabb költségeket

Pár hüvelykujjszabályt érdemes betartani, ha egyoldalúan felmondanánk bankszámlaszerződésünket. Írásban kell kinyilvánítani döntésünket, figyelniük kell a számlához kötődő kiegészítő szerződésekre, sőt, ha van, egyeztetni kell a számla társtulajdonosával is. Mindezek révén nem lesz szükség további bonyolult ügyintézési folyamatra és nem kell azzal szembesülnünk, hogy a bankszámlánkon jelentős tartozás halmozódott fel a nem megfelelő megszüntetés miatt.

Ma már nehezen képzelhető el, hogy a fogyasztók pénzügyeiket ne fizetési számlán (régebbi nevén: bankszámlán) és a hozzá kapcsolódó szolgáltatásokon keresztül bonyolítsák le. Korántsem tipikus viszont, hogy a legelső alkalommal megnyitott bankszámla és a hozzá kapcsolódó számlacsomag változatlan formában hosszú éveken keresztül maradna meg. A fogyasztók változó igényeik, a bankok esetleg megváltozó feltételei és díjai miatt dönthetnek úgy, hogy a bankszámláikhoz kapcsolódó számlacsomagot módosítják, vagy azokat megszüntetik és más hitelintézetnél kötnek új bankszámlaszerződést.

Kiemelt keretes:

A fizetési számla, fizetési műveletek teljesítésére szolgáló, a pénzforgalmi szolgáltató (bank) egy vagy több ügyfele nevére megnyitott számla, ideértve a bankszámlát is. A fizetési számla nyitása és vezetése, valamint az ahhoz kapcsolódó pénzforgalmi, betéti és egyéb szolgáltatások tárgyában a fogyasztó és a bank keretszerződést köt. Ez olyan, pénzforgalmi szolgáltatás nyújtására vonatkozó megállapodás, amely egy adott időszakra meghatározza a keretszerződésen alapuló fizetési megbízások, illetve fizetési műveletek lényeges feltételeit, közte a fizetési számla megnyitását is. A fizetési számlaszerződés tehát lényegében a pénzforgalmi keretszerződés része. A pénzforgalmi szolgáltatási keretszerződés, így a fizetési számlaszerződés (bankszámlaszerződés) is csak írásban szüntethető meg

A keretszerződések egyoldalú megszüntetésére, felmondására az ügyfél és a pénzforgalmi szolgáltató (ami leggyakrabban bank) is jogosult. Felmondási idő kikötésének hiányában az ügyfél a keretszerződést bármikor, azonnali hatállyal felmondhatja. Amennyiben felmondási időt kötnek ki, annak időtartama eltérő az ügyfelek és a pénzforgalmi szolgáltatók esetén. Az ügyfél felmondása során a felmondási idő az egy hónapot nem haladhatja meg, míg a pénzforgalmi szolgáltató felmondása esetén két hónapnál rövidebb felmondási idő kikötése semmis - kivéve, ha az ügyfél a keretszerződésben foglalt kötelezettségét súlyosan vagy ismételtelen megszegte.

A keretszerződést – hacsak nem hat hónapnál rövidebb ideje kötötték - az ügyfél díj-, költség- vagy egyéb fizetési kötelezettség-mentesen mondhatja fel. A pénzforgalmi szolgáltató viszont már ellenértékre jogosult az ügyféltől, ha az fél évnél rövidebb ideje fennálló keretszerződést mond fel. Az ellenérték nem haladhatja meg a felmondás tényleges és közvetlenül felmerülő költségeit (erről a pénzforgalmi szolgáltatónak az ügyfél felé elszámolási kötelezettsége van)

A bankszámla megszüntetésére csak a számlatulajdonos jogosult, így közös tulajdonú bankszámla esetén erről a számlatulajdonosok csak együttesen rendelkezhetnek. Közös tulajdonú bankszámlák esetén – az általános szerződési feltétel alapján – arra is lehet mód, hogy egyrészt a felek közös

megegyezéssel megállapodjanak bármelyik fél számlatulajdonosi státuszának megszüntetéséről. Másrészt az is lehetséges, hogy valamelyik számlatulajdonos - a számlaszerződés megszüntetése nélkül – magára nézve egyoldalúan felmondja a közös számlamegállapodást. Ebben az esetben a bankszámla a felmondással nem érintett számlatulajdonos kizárólagos rendelkezése alá kerül.

Az ügyfelek mellett számos esetben a bankszámláikhoz kapcsolóan rendelkezőt vagy meghatalmazottat is bejelentenek. A bankszámla megszüntetésére azonban ők nem lesznek jogosultak.

Fontos hangsúlyozni, hogy önmagában a bankszámla használatának mellőzése, minden pénz elvitele a bankszámláról nem szünteti meg a bankszámlaszerződést. A számlavezetési vagy bankkártya díjakat ilyen esetekben továbbra is felszámítják a bankok. Ők ugyan jogosultak arra, hogy a bankszámlaszerződést azonnali hatállyal felmondják a díjfizetési kötelezettség megszegése, valamint az esedékes, de meg nem fizetett díjtartozás esetén, azonban az utóbbira csak jelentősebb díjtartozás esetén szokott csak sor kerülni. Ennek elkerülése érdekében a funkcióját veszített bankszámlánkat (a vonatkozó banki feltételeknek megfelelően) mindenképpen szüntessük meg!

A bankoktól részletes tájékoztatást kaphatunk a keretszerződés megszüntetésének menetéről, s arról, hogy a fizetési számla felmondása milyen hatással van a fizetési számlához kapcsolódó szolgáltatásokra, például a megtakarításainkra és a kapcsolódó hiteleinkre. A személyes bankfióki ügyintézés, a számlamegszüntetés szóbeli bejelentése azonban nem ad mentességet az alól, hogy a szerződés megszüntetésére csak írásban kerülhet sor. Ez esetben is alá kell írni tehát a szükséges okiratokat.

A fizetési számla felmondásának számos járulékos hatása van. A lakossági hiteltermékek (pl. folyószámlahitel, lakásvásárlási célú hitelek) számos módon kötődhetnek az ügyfelek bankszámláihoz. Többek között a kölcsönök folyósítása az ügyfél hitelt nyújtó banknál vezetett bankszámlájára történik, valamint az egyes kölcsönökhöz kapcsolódó kamatkedvezmények igénybevételének feltétele, hogy az ügyfél hitelszerződésében szereplő bankszámlájára havonta egy meghatározott összegű jóváírás érkezzon.

Sajnos, számos esetben él az ügyfelek részéről az a „vélelem”, hogy a lakáshitel végtörlesztéssel történő megszüntetésével egyidejűleg a bankkal kötött hitelszerződéshez kapcsolódó bankszámla megszüntetése is automatikusan megtörténik. Mivel ilyen esetekben ténylegesen két különböző jogviszonyról van szó (egy kölcsönszerződésről és egy bankszámlaszerződésről), a kölcsönszerződés megszűnése mellett, a keretszerződésnek megfelelően, külön írásban kell kezdeményezni a bankszámlaszerződés megszüntetését is.

A legtöbb esetben a bankszámlánkhöz kapcsolódhatnak még bankkártya, biztosítás vagy internetes és mobilszolgáltatások is. A bankszámla, illetve a pénzforgalmi keretszerződés megszüntetése ezeket a szolgáltatásokat is érinti. A fizetési számla felmondásával mindazokra a szolgáltatásokra vonatkozó szerződések megszűnnek, amelyeknek feltétele volt a fizetési számla megkötése.

A bankkártya-tranzakciók elszámolásának specialitása, hogy a tranzakciók könyvelése a már végrehajtott bankkártya műveletekhez képest csak későbbi időpontban történik meg. Bankok által elvárt, hogy az ügyfél megfelelő fedezetet biztosítson a bank számára a megszűnés napjáig már végrehajtott, de még el nem számolt tranzakciókból eredő kifizetésekre és az azokhoz kapcsolódó bankköltségekre.

A számlaszerződés megszüntetésekor a felek kötelesek egymással elszámolni, ennek keretében az ügyfél a fennálló tartozását, míg a bank bankszámla pozitív egyenleget köteles rendezni. A bankszámlaszerződés felmondásakor a bankszámlán alapuló követelések lejárttá válnak, az elszámolás keretében a bankszámlán jóváírják, illetve ráterhelik az előjegyzett kamatokat és költségeket, valamint a felmondás napjáig esedékes számlavezetési/csomagdíjat. Az elszámolás során a bank kizárólag a keretszerződésnek megfelelően és ténylegesen teljesített szolgáltatás arányos ellenértékére jogosult. Az elszámolás a felmondással egyidejűleg, vagy ha a felek a keretszerződésben felmondási időt kötöttek ki, a felmondási idő utolsó napjáig történik meg.

Az elszámolás eredményeképpen keletkező pozitív egyenleget az ügyfél készpénzben veheti fel vagy más fizetési számlára utaltathatja át. Amennyiben a szerződés megszűnésének esetére a számlatulajdonos nem rendelkezik a pozitív egyenlegről, azt a bankok egy erre célra nyitott, nem kamatozó számlára vezetik át, ahol a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint kezelik legfeljebb az elévülési idő végéig, a hirdetményükben meghatározott bankköltségek felszámítása mellett.

* A szerző a Magyar Nemzeti Bank mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület tagja

„Szerkesztett formában megjelent a Pénzcentrum.hu oldalon 2021. szeptember 30-án.”